

Фармакогенетика.
Молекулярлы фармакология.
Биофармакология.
Фармакоэпидемиология.
Фармакоэкономика

Жусупова Г.Д.

Фармакогенетика.

- Фармакогенетика адамның дәрілік заттарға сезімталдығының генетикалық негіздерін зерттейді.
- «Фармакогенетика» терминді Фогель 1959 ж ұсынды.

Фармакогенетика

- Тұқым қуалаған факторлар, ДЗ өзгеше реакцияларды анықтаушы, негізінде биохимиялық болып табылады. Жиірек кездесетін олар ферменттердің жеткіліксіздігі, препараттардың биотрансформациясын шапшандататын. ДЗ атипиялық реакциялар тұқым қуалаған зат алмасуының нашарлауынан болуы мүмкін.

Фармакогенетика

- Бұл жерде тек клиникалық патологиялық реакциялар туралы емес, сонымен қатар дәрілерге төзімділік туу механизмдері, парадоксалды реакциялар туралы әңгіме.

Фармакогенетика

- Ферменттердің синтезі қатаң генетикалық бақылауында жүріп отырады. Қажетті гендердің мутацияларында ферменттердің құрылымы және қасиеттері тұқым қуалаған бұзылыстарға ұшырайды — ферментопатиялар деп аталады.
- Ген мутациясының сипатына байланысты ферменттің түзілу жылдамдығы өзгереді немесе атипиялық фермент түзіледі.

Ферменттік жүйелерінің тұқым қуалаған ақаулары

- *Атипиялық псевдохолинэстераза.*
- *Глюкозо-6-фосфатдегидрогеназа жеткіліксіздігі.*
- *Ацетилтрансфераза жеткіліксіздігі.*
- *Каталаз жеткіліксіздігі.*

Молекулярлық фармакология

- **Молекулярлық фармакология** - ДЗ биологиялық субстраттармен әрекеттесу молекулярлы механизмдерін зерттейтін фармакология бөлімі.
- **Молекулярлық фармакологияның** басты міндеті бірінші фармакологиялық реакцияның химизмін анықтауы болып қала береді.

Молекулярлық фармакология

- Молекулярлық фармакология жасуша ішілік дәрілік заттардың молекулаларының қылықтарын, осы молекулалардың мембрана арқылы өтулерін және т.б. зерттейді.

- **Биофармакология** — биологиялық және биотехнологиялық жолдарымен пайда болған заттар шақыратын физиологиялық әсерлерін зерттейтін фармакология бөлімі болып табылады.

- **Биофармакология** — бұл екі дәстүрлі ғылымның қосылыстарынан туған бағыт — биотехнология, медициналық биотехнология, және фармакология.

Фармакоэпидемиология

- ДЗ әсерлерін және оларды қолдануды үлкен топтағы адамдарда зерттейтін ғылым.
- Осы зерттеулерді жүргізу үшін фармакоэпидемиология фармакология және эпидемиология ресурстарын пайдаланады. Сөйтіп, ол осы пәндерді біріктіруші ғылым болып келеді.

- **Фармакоэкономика** — жаңа өздік ғылым, ауыруларды альтернативті схемалармен емдеу (алдын алу) кезінде шығындармен тиімділік, қауіпсіздігі, өмір сапалығы арасындағы арақатысын салыстырмалы түрде зерттейді.

- **Фармакология** – дәрілердің әсерлерін зерттейтін ғылым,
- **клиническая фармакология** – дәрілердің адамдарға әсерлерін зерттейтін ғылым.
- Фармакоэпидемиология - эпидемиологиялық әдістерді фармакологиялық сұрақтарды шешу үшін қолданады деп санауға болады.